

ZA NEKAJ VEČ KOT
 20 centov za dan dobivate...
"GLAS NARODA"
 POŠTI NARAVNOST NA DOM
 (vremi sobot, nedelj in praznikov)
KAR VAS ZANIMA
 ČITAJTE
 1316 E. 72nd St.
 Etanem Gorbale

GLAS NARODA

- List slovenskih delavcev v Ameriki -

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 108 108 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, MONDAY, JUNE 4, 1945 — PONEDELJEK, 4. JUNIJA, 1945 Telephone: CHelsea 3-1242

ANGLEŠKE SPLETKE NA KOROŠKEM

Ruski časnikarski urad "Tass" prinaša poročilo iz Beograda, ki pravi, da je delegacija Odbora za narodno osvoboditev Koroške prosila za zaščito proti nasilju, ki ga povzročajo nacijski pristaši, katerim so angleške okupacijske oblasti dale policijske službe.

Koroška, ki je del Avstrije, leži severno od Trsta. Nekaj časa so jugoslovanske čete zasedle Trst in Koroško, toda na zahtevo feldmaršala sira Harolda R. L. G. Alexandra so se umaknile iz Koroške, ostale pa so v Trstu in okolici. Poročilo pravi, da so nekdanji hrvaški ustaši in drugi nacijski podrepaniki dobili policijske službe in da sedaj razirjajo nasilja in krutosti. Izvršena so bila zločina nad demokratičnimi ljudmi. Avstriji, nekateri Slovenci in fašisti nosijo angleške znake na svojih starih gestapovskih uniformah. Nasilja proti Slovincem na Koroškem so bila izvršena, ko so se na zahtevo zaveznikov jugoslovanske čete umaknile. Kot pravi "Tass", so Angličani aretirali člane Narodnega osvobodilnega odbora za Celovec 23. maja in so jih neznanom odpeljali. Vsa javna zborovanja so prepovedana v tamošnjih krajih.

Slika kaže ameriško zračno in pomorsko silo, kako sta obkolili Okinawo.

Velika vojaška sila proti Japonski

Predsednik Truman je v svoji poslanici na kongres naznanil, da bo ameriška armada na Pacifiku podvojena, da bo v enem letu postavljena armada 7.000.000 vojakov in da se bo proti Japonski borilo več vojakov kot pa se je borilo zavezniških čet, — 3.500.000 — da so zdrobile nemško vojaško silo.

Japonsko je opozoril, da se bo z japonskim mestom, čegar industrije izdelujejo vojni material, zgodilo isto, kot se je zgodilo s Tokijem. Prebivalec mest je pozval, da naj zapuste mesta, če si hočejo rešiti življenje. Predsednik je zagotovil, da bo japonska zračna sila uničena tako gotovo, kot je bila uničena nemška. Predsednik pa je tudi opozoril, da se bodo Japonci trgovatno bojevali in da bodo zgradili še več aeroplanov, zlasti samomorilnih aeroplanov, ki bodo potopili ali požgali še mnogo ameriških bojnih ladij, zato opozarja delavce v ladjedelnicih, da naj ostanejo na svojem delu in popravljajo poškodovane in grade nove ladje.

BOJI NA OKINAWI

Amerikanci na Okinawi so učenadoma pričeli silno močno ofenzivo, so odrezali Chinen polotok ter pritiskajo dalje, da uničijo tamošnjo japonsko posadko. Amerikanci pa prodirajo tudi proti planjavi ob južni obali otoka, na zapadni strani fronte pa so marini pričeli prodirati z tanki, ki bruhajo ogenj ter se bližajo letališču pri Nahi. Admiral Nimitz je naznanil, da je bila v soboto ponoči 184. divizija in marini ob zapadnem koncu in v sredini fronte napadajo proti jugu ter so dosegli velike uspehe. Zavzeli so Kamizato v sredini fronte ter so napredovali 500 do 1200 jardov na celi fronti proti le slabemu odporu. Na zapadnem koncu pa so marini zašli v močan ogenj strojnic, pa navzlic temu so napredovali 800 do 1000 jardov severno od vasi Karare. Sedma divizija je vdarila čez Chinen polotok ter prepredila Japoncem, da bi se mogli postaviti v bojno črto v goratih krajih. Japonski odpor na Okinawi je skoro popolnoma zlomljen in Amerikanci večinoma samo čistijo otok.

GEN. DE GAULLE DOLŽI ANGLEŽE

Na časnikarski konferenci je gen. Charles de Gaulle zelo samozavestno zvrnil vso odgovornost za zmešnjave v levanti (Osrednjem Iztoku) na angleško vlado in njene zastopnike.

De Gaulle je rekel, da je bilo izdano povelje končati sovražnosti že v sredo, dan pred Churchillovim ultimatom, v sled česar njegova ostra nota ne pomeni nič. Rekel je, da je Francija pripravljena pogajati se, toda ne glede Lebanona in Sirije, ker to vprašanje je bilo že davno rešeno med Francijo in Anglijo in da upa, da pogodbe še vedno drže. De Gaulle je z ozirom na oponent državnega politjajnika Josepha C. Grewa, da francoska armada ne sme proti Sircem rabiti orožja, ki ga je dobila po lend-lease, rekel, da njegova armada ni rabila tega orožja na Orednjem Iztoku, ni pa gotov, če ga Angleži ne rabijo. De Gaulle je rekel, da Sirci v bojih s Francozi nosijo orožje, ki so jim ga dali Angleži.

Državljanstvo za begunce v Ft. Ontario

Oswego Citizens' Advisory Committee je naprosil predsednika Trumana in kongres, da dasta njihovim gostom svobodo, to je ameriško državljanstvo. Gostje mesta Oswego, N. Y., je 984 evropskih vojni beguncev, ki so prišli v Ameriko lansko leto v avgustu in jim je bilo odkazano začasno bivališče v Fort Ontario. Odbor mesta Oswego predlaga: 1. Beguncem, ki so, razun sedanjega posebnega položaja, sposobni pod obstoječim nacijskimi kvotami, naj bi bilo dovoljeno, da postanejo državljani Združenih držav; 2. Onim, ki se žele vrniti v svojo domovino ali v katerikoli kraj na svetu, naj bo dovoljena priložnost, kadarkoli

Konferenca San Francisco

Zastopniki velikih držav žele kakor hitro mogoče končati z mirovnimi posvetovanji.

San Francisco, Cal., 3. junija. — Delegatje vseh držav, katere so zastopane pri konferenci za ohranitev in vzdrževanje miru v povojni dobi, upajo, da bodo kmalo odpotovali domov, kajti senkaj so dospela poročila, da se bode položaj med Sirijo in ostalimi arabskimi deželami ter Francijo in Anglijo, v kratkem poboljšal, in da pride v kratkem tudi do popolnega sporazuma med Rusijo in našo republiko. Že sedaj je jasno, da se bodo delo v odsekih in polodsekih kmalo dokončalo, in da pridejo potem vsa neresena vprašanja direktno pred glavno sejo, ker pride do končne rešitve teh vprašanj. Razna mala vprašanja so rešena, in vse delo, kar ga je preostalo v odsekih, pride sedaj pred zastopnike peterih velikih držav oziroma Zjedinih držav, Rusije, Velike Britanije, Kitajske in Francije. Zastopnik Nizozemske, Eelco Van Kleffens, je baje že odpotoval domov minole sobote in tudi delegatje drugih manjših držav se pripravljajo na potovanje domov.

Senkaj je tudi dospelo poročilo iz Moskve, da je poseben zastopnik predsednika Zjedinih držav Truman, Mr. Harry Hopkins, imel več dokaj važnih posvetovanj z maršalom Stalinom v Moskvi in drugimi zastopniki Sovjetske Rusije. Vsa ta posvetovanja so se zaključila povoljno tako za Rusijo, kakor tudi za ostale zaveznike, tako da bodo razmere med Rusijo in Zjedinih državami postale izredno boljše, kakor so bile do sedaj. Iz Moskve se tudi javlja, da bodo pri sestanku predsednika Trumana, angleškega ministra obrambe Churchilla in maršala Stalina, razpravljali tudi o poljskem vprašanju, katero bode baje tem povodom za stalno rešeno. Zastopniki malih držav, kateri so se baje, da bodo velike države ovirale razvoj malih, sedaj pričakujejo, da bodo tudi njihove države prišle do svojih pravic, kajti takozvano sirsko in libanonsko vprašanje bode kmalo rešeno v splošno zadovoljstvo vseh delegatov.

Sestanek poveljnikov v Berlinu

Včeraj, 3. junija, je general Eisenhower odpotoval v Berlin na prvo sejo štiridržavnega zavezniškega kontrolnega sveta za Nemčijo. General Eisenhower bo vzel s seboj nekaj izbranih časnikarskih poročevalcev, ki bodo prvi zastopali zapadno časopisje v porušenem Berlinu, odkar je bila 8. maja podpisana nemška brezpogojna predaja. Poleg gen. Eisenhowerja so v kontrolnem svetu ruski maršal Žukov, osvoboditelj Berlina, feldmaršal Montgomery za Anglijo in gen. Pierre Joseph Koenig za Francijo.

Tržaški škof Santin pohvalj Jugoslovane

V svoji izjavi, ki je bila izdana v škofijskem uradu v Trstu, je škof Antonio Santin med drugim rekel: "Veseli me, da morem izjaviti, da so krajevne jugoslovanske oblasti postopale pravilno in prijazno in da se je versko življenje v Trstu nemoteno nadaljevalo. "Ne samo, da mi oblasti niso stavile na pot nobenih ovir, temveč so z veliko vneto olajševale in urejevale svečano zahtevo verskega življenja."

Nemška mladina na delu v Berlinu

Hitlerjeva mladina je še vedno na prostem v Berlinu in je že pomorila več oseb in povzročila več požarov v nemškem glavnem mestu. Ruski odgovor na to pa je: od sedaj naprej bo za vsak političen umor ali požig obnem s storilci vstreljenih 50 bivših članov nacijske stranke. Kaj nameravajo Rusi napraviti z morilskimi ostaniki nacijske vlade, je naznanil berlinski župan dr. Arthur Werner, ki so ga Rusi postavili za župana.

GRIPSHOLM ZOPET PELJE POTNIKE

Švedski parnik Gripsholm, ki je ves čas vojne prevažal med osiščem in zavezniki zamenjane ujetnike, je 1. junija odplul iz Jersey City, N. J., in pelje 1200 potnikov, med njimi 682 deportiranih tujcev, ki so nepostavno prišli v deželo. Parnik se bo vstavil v Italijo, na Grškem in v Egiptu. Na parniku je tudi 15 Jugoslovanov iz begunskega taborišča Fort Ontario, Oswego, N. J., ki so s 984 drugimi evropskimi vojnimi begunci prišli v Združene države v avgustu lanskega leta. Odločili so se, da raje gredo domov, kot pa bi ostali tukaj. Kongres sedaj preiskuje, ako bo mogel kdo ostalih v begunskem taborišču pod kvoto ostati v deželi.

Davies se je vrnil iz Londona

Joseph E. Davies, bivši ameriški poslanik v Moskvi, se je v nedeljo z aeroplanom vrnil iz Londona v Washington. V London ga je predsednik Truman poslal v posebnem poslanstvu, da se razgovori glede sestanka treh velikih. Davies bo danes o svojem razgovoru z Winstonom Churchillom in vnanjim ministrom Anthony Edenom poročal predsedniku Trumanu. Tudi Harryja Hopkinsa, katerega je predsednik poslal v Moskvo, pričakujejo v nekaj dneh domov, da poroča predsedniku o svojih razgovorih z maršalom Stalinom in vnanjim komisarjem Vjačeslavom M. Molotovom. Med važnimi vprašanji, o katerih sta Davies in Hopkins razpravljala, so: 1. Zastoj v pogajanjih treh velikih glede nove poljske vlade. 2. Končni sporazum glede vojske kontrole Nemčije in Avstrije. 3. Najnovejši dogodljaji v Siriji in Lebanonu. 4. Spor zaradi Trsta.

Dr. S. chuschnigg v Vatikanu

Reuterjeva časnikarska agencija poroča iz Rima, da je bivši avstrijski kancler dr. Kurt Schuschnigg v četrtek po svojem razgovoru s papežem Pijem XII. dolgo časa razgovarjal z vodilnimi uradniki tajništva vaticanske države. O čem je razpravljal v Vatikanu, ni znano, kakor tudi ni znano, iz katkega razloga so mu zavezniki dovolili, da je šel v Rim iz Capri kjer je nastanjen z drugimi osvobojenimi odličnjaki.

Načrt za kontrolo nad oblačilnimi cenami

Večina izmed nas se zaveda, da cena obleki stalno narašča. Od časa, ko je pokojni predsednik Roosevelt izdal naredbo, da morajo ostati oblačilne cene na določeni stopnji, se je obleka podražila za 12 odstotkov, in to od spomlad leta 1943 pa do konca meseca marca letos. To pomeni, da potrošimo \$1.20 več na vsakih deset dolarjev, ki jih izdamo za obleko. Cena obleki je narasla medtem, ko so ostale cene drugemu blagu na razmeroma stabilni stopnji in vzrok temu je najti v pomanjkanju cenejšega blaga za izdelovanje obleke, bombažnih nogavic, otroške obleke, kot tudi delovne obleke. K podražitvi obleke v splošnem je pripomoglo dejstvo, da v trgovinah skoro ni več najti cenejše vrste obleke, vsled česar smo pač primorani kupiti dražje obleke — ali pa nič. Resnica pa je tudi, da ta dražja obleka v trpežnosti in kakovosti ni boljše vrste obleka, pač pa največje cenena obleka prodana po višji ceni. Nadaljni vzrok povišanju oblačilnih cen je iskati tudi v tem, da je oblačilna produkcija zanemarila izdelovanje cenejše obleke, ker je v krojenju dražje obleke več dobička. Zahteva po obleki je precej visoka, blaga primanjkuje in tako so oblačilna podjetja posegla

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Jugoslovanski rudniki kositarja, obratujejo

Belgrad, 28. maja. — Rudniki kositarja, ki so največji v Evropi, in znani pod imenom "Trepeca" ter so v Jugoslaviji, so zopet popravljeni in se bode delo v njih v kratkem pričelo. Omenjeni rudniki so angleška last. Ko so Nemci bežali iz Jugoslavije, so poškodovali in deloma razdejali tamošnje mostove, delavnice, kemične laboratorije, itd., toda vsi mostovi železnice ki vodi v Obilic in po kateri se dovažajo potrebni premog, so sedaj popravljeni.

Beograjski zakon proti diskriminaciji

Beograd, 29. maja. ONA. — Danes je sprejel narodno-osvobodilni odbor zakon, ki prepoveduje podpihovanje in ščuvanje radi narodnostnih, verskih ali rasnih razlik. Cilj tega zakona je, da se izvede popolna enakost prebivalstva ne glede na njih narodnost, raso ali veroizpovedanje. Novi zakon ima sedem členov. Določbe tega zakona povedo, da je kriminalni prestopek, ako nekdo odreka individualne pravice drugim na podlagi narodnosti, rase ali veroizpovedanja. Kazni so določene tudi za širjenje tozadnevne propagande. Za ščuvanje kot narodni zastopniki oni poslanci, ki so bili tudi pred vojno člani parlamenta, toda le oni, o katerih je dokazano, da niso sodelovali z naciji tekom okupacije. Vlada je preiskala delovanje ter prejšnjih poslancev tekom okupacije. Teh poslancev je vsega skupaj 368, in dognala, da je le mali odstotek teh poslancev, ki so še pri življenju, sposobni zopet kandidirati za poslansko mesto v novem parlamentu.

Priprave za splošne volitve v Jugoslaviji

Belgrad, 28. maja. — Preinačeni začasni državni zbor Jugoslavije se bode sestal v Belgradu koncem julija, da priredi tem povodom vse, kar je potrebno, da se potem v oktobru prične ustavno zborovanje narodnega, oziroma ljudskega zastopstva. Sedanja, oziroma začasna jugoslovanska vlada, nadaljuje z svojim delovanjem v prid povečanja števila zastopnikov v začasni vladi in sicer na ta način, da bodo tudi v nadalje odbrani

“Glas Naroda”
 (“VOICE OF THE PEOPLE”)
 Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
 Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
 Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
 :: 52nd YEAR ::
 “Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays
 and Holidays.
 Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.
 ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
 \$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.
 “Glas Naroda” izhaja vsaki dan izveniš soboto, nedelj in praznikov.
 “GLAS NARODA,” 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
 Telephone: CHelsea 3—1242

Slovensko Primorje
 (Ta članek je bil objavljen v “Borbi” 24. aprila v srbo-hrvaščini.)

Tretja svetovna vojna

Medtem, ko se zastopniki “miroljubnih” narodov v San Francisco, Cal., še vedno posvetujejo, kaj naj se ukrene, da se tako zagotovi v bodočnosti trajni svetovni mir; in medtem, ko se oni isti zastopniki narodov ne morejo zjediniti v tem pogledu; in ko Anglija še vedno vztraja pri tem da prebivalstvo njenih kolonij ne sme postati svobodno in neodvisno; ko ona ista Anglija vztraja pri zahtevi, da pride ubegla poljska fašistična “vlada” v Londonu do uvaževanja; da postane Jadran nekako angleško morje z glavno srednjeevropsko luko Trstom v njeni kontroli; da se mednarodni karteli še v nadalje podpirajo tako, da zamorejo prirediti še v nadalje vojne v svrhu dobičkov lastnikom kartelov in korporacij, — in da tudi vsi vrečki petrolja na svetu pridejo v kontrolo petrolejskega mednarodnega trusta, — države, ki se v San Francisco, ne morejo zjediniti glede mira, pričenjajo sedaj z tretjo svetovno vojno.

Pri tem se jim tako mudi, da je že prišlo do prvih bojev tretje svetovne vojne, in sicer v levantskih arabskih državah, Džebel Lebnen (“Libanon”) in v Siriji, kateri mali državi, sta bili dosedaj francoski “mandat”, in sicer kljub temu, da jima je bila obljubljena popolna neodvisnost.

Francija zahteva, da zamore še v nadalje vladati tamošnjim domačinom, in ker slednji vztrajajo pri obljubah glede popolne neodvisnosti, in ker Anglija nekako jamči (v svojo korist), da se bodo te obljube končno izpolnile, je prišlo med domačim prebivalstvom do prvih krvavih bojev, v katerih je bilo ubitih par sto ljudi. Tamošnji pričetek tretje svetovne vojne se prav lahko razširi po vseh državah, kjer biva arabski narod.

Ko so koncem prve svetovne vojne tedanji zavezniki odvzeli Džebel Lebnen in Sirijo Turkom, so dali ti dve deželi Franciji v upravo. Toda prebivalstvo obeh imenovanih dežel, je vedno ljubilo svobodo in neodvisnost, katero slednje so od tedaj nadalje neprestano zahtevali in sicer tako dolgo, dokler jim Francija ni obljubila popolne neodvisnosti. Potem je prišla druga svetovna vojna in zadevo je bilo ba je treba preložiti, toda končno je Francija obljubila, da bodo obe imenovani deželi postali popolnoma neodvisni z dnem 1. junija, 1944. To obljubo Francije je tudi Anglija jamčila. Toda Francija je tudi od onega dne nadalje vzdrževala tamkaj svoje vojaške posadke in je poleg tega pričela z dogovori, pri katerih je zahtevala, da se jej podeli posebne “privilegije”.

Poleg tega je Francija nedavno poslala še več vojaštva v obe deželi in izjavila, da je bilo to potrebno v svrhu ustanovitve središč, iz katerih bodo potem mogoče pošiljati vojaštvo na Pacifik, kjer je potrebno za nadaljevanje vojne proti Japonski.

Takoj na to so se pričele nepravilike, kajti vladi obeh imenovanih arabskih držav so izjavili da Francija krši njihovo svobodo in neodvisnost. Radi tega sta vladi obeh držav zahtevali, da mora francosko vojaštvo takoj ostaviti obe deželi. Francija se za to ni zmenila, in boji so se takoj pričeli.

Imenovani dve arabski državi pa nikakor nista osamljeni, kajti obe sta članici nedavno ustanovljene zveze vseh arabskih držav, oziroma zveze Egipt, Irak, Transjordanija, Saudi-Arabija, Sirija, Yemen in Džebel Lebnen, z skupnim prebivalstvom, ki šteje osemdeset milijonov ljudi. To je dokaj veliko število svobodoljubnih ljudi, katero se bode v slučaju potrebe izredno povečalo. Vse arabske dežele namreč še niso članice imenovane zveze arabskih ljudstev, toda med njimi vlada že od nekdanj narodna zveza in poleg tega je že pred stoletji družila njihova vera, ki je mohamedanska, oziroma narodna.

Zveza Arabskih Ljudstev se pred vsem protivi zapadnim vladam — in te zapadne vlade sta Anglija in Francija, kateri za sedaj vladati ostalim arabskim deželam, kakor Egipt, Cireneika, Libia, Tripoli, Algier in Maroko, oziroma vsej severni Afriki od Sueškega prekopu na iztok, do Džebel ul Tar (Gibraltar), ob vzhodu na Atlantik. Glavni tajnik zveze arabskih ljudstev, je egiptovski minister Arabskih Zadev, Abd el Rahman Azam Bej, kateri odločno zahteva popolno neodvisnost za ves arabski narod, in sicer ne le samo za Arabce takozvanega Osrednjega Iztoka, temveč tudi za vse one, katerih dežele se razprostirajo od Osrednjega Iztoka pa vse do Atlantika.

Imenovana zveza arabskih ljudstev moralno podpira vse zahteve Arabcev v Siriji in Džebel Lebnu. Za sedaj zamore imenovana zveza dati svojim rojakom v imenovanih dveh državah le moralno pomoč, toda ta pomoč se prav lahko spremeni v dokaj resno stvar. Vrhu tega je tudi povsem gotovo, da bodo Arabce podpirale tudi vse ostale mohamedanske dežele, katerih prebivalstvo ni arabske narodnosti, na primer: Perzija, Turčija, Afganistan, itd. Iz Istočne Indije, ki je za sedaj še vedno zasužnjena po Angliji, že prihajajo poročila da so tamošnji milijoni mohamedancev, že

Etnografična meja med Slovenci in Italijani se skoraj popolnoma vjema z med Krašom (Dinarskimi Alpami) in Jlijskimi Alpami od ene strani in severno italijansko nižino od druge. V nižini prebivajo Italijani, medtem ko so vasi na prvih hribovih že slovenske. Etnografična meja se dosti ne razlikuje od politične (državne) med staro Avstrijo in Italijo pred letom 1918. Ob morski obali na južnem predelu je najvzhodnejša italijanska naselbina Tržič (Monfalcone), ki leži vzhodno od izliva Soče. Meja se vije proti severu do iztoka Vipave v Sočo in se nadaljuje ob Soči do Gorice, kjer se obrne proti zapadu v bližini železniške proge Gorica—Kornin. Soča torej nikakor ne predstavlja zapadne meje jugoslovanskega etničnega ozemlja, dasi se tako mnogokrat piše in govori.

V srednjem predelu prebivajo Slovenci celo na ozemlju, ki spada pod Italijo že od leta 1866. To so Beneški Slovenci, ki živijo vse do Čedadu (Cividale), Tarcentu, Humina (Gemona) in Pušje vasi (Benecone). Na severu se mejo povsem sklada z nekdanjo avstrijsko-italijansko mejo. V Kanalski dolini, ki je pred letom 1918 tvorila del avstrijske Koroške in je postala italijanska v smislu pogodbe v St. Germainu, v splošnem ni bilo Italijanov pred prikloplitvijo.

Zgodovina potrjuje, da je ta meja bila postavljena že v sedem stoletju, ko so germanski Longobardi, tedanji gospodarji Italije, postavili Slovence vohod v rodovito italijansko nižino. Trditve nekaterih italijanskih pisateljev, da je v teh krajih Slovence naselila Avstrija, so popolnoma krivične. V Slovenskem Primorju skoraj ni vasi, ki ne obstaja že štiri ali pet sto let. To ni zemlja kolonizacije zadnjih stoletij, kot na primer Amerika ali pri nas Vojvodina. Po postanku slovenske-italijanske narodnostne meje so se pojavile tudi zapadno od te črte vasi z slovenskimi imeni (Belgrado, Goricia, Gradisca, Sela), katere je kasneje asimilirala italijanska okolica, a vzhodno od te meje ni niti ene italijanske vasi. Večina ozemlja Slovenskega Primorja je bila brez italijanskih državljanov in fevdalstov. To je povezano z dogodkom, da so primorski, kakor tudi drugi Slovenci, prišli pod nemško in ne italijansko politično oblast. Le Beneški Slovenci in en del Istrskih Slovencev je spadalo začasno pod oblast Beneške republike. V sled tega se nabaja italijansko prebivalstvo vzhodno od slovenske-italijanske etnografične meje in severno od rečice Dragonje v Istri, ki deli Slovenski Primorje (sestoječe po starem upravnem predelu iz Goriške, Beneške Slovenije, dela Kranjske, Trsta in malega koščka severne Istre). — in med Hrvaško Istro, v zaledju samo v Gorici, a ob morski obali le v Trstu in štirih manjših mestih na južni obali tržaškega zaliva: Milje (Muc),

izrazili svoje sočuvstvovanje Arabskemu narodu v Siriji in ostalih državah v Levantu.

In da bode čim preje mera polna, se je prijateljstvo med Anglijo in Francijo že sedaj pričelo ohlajevati, kajti, kakor zgoraj omenjeno je Anglija jamčila neodvisnost Siriji in “Libanonu”. Kmalo se bodo oglasili tudi Arabci v Palestini, kjer tvorijo veliko večino prebivalstva, dasiravno se je tamkaj po prvi svetovni vojni naselilo nekoliko židov.

KUPITE VOJNE BONDE!

Zvest naročnik
 N. S. Pittsburgh, Pa. — Tukaj vam pošljem \$7. za celoletno naročnino za “Glas Naroda”. Malo sem že pozen in hvala vam, ker ga niste mi ustavili, ker ta list se meni najbolj dopade ker priznaša toliko novic od tu kaj in iz starega kraja in tako lepe povesti so notri. Jaz bi bil prav težko brez njega, ker sem že menda čez 25 let naročen nanj.
 S pozdravom, vaš zvesti naročnik. — Jožef Knauss.

Smrtna kosa
 Dasi že malo pozno si štejem v dolžnosti naši slovenski javnosti sporočiti, da je dne 13. maja letos umrl znani rojak John Jeglič, star 69 let, stanojoč v Jackson Heights, N. Y. Pokojni je bil rojen v St. Jerneju na Dolenjskem.
 Tukaj zapušča ženo in veliko prijateljev. — Naj v euri počiva; preostalim pa moje prav iskreno sožalje.
 John Cvetkovich, Plainfield, N. J.

RAZGLEDNİK

ANGLEŠKI POZDRAV — SLOVENIJI

Iz Trsta je dospelo nekoliko zakasnelo poročilo, ki javlja, kako postanejo včasih mednarodne zadeve dokaj komične, oziroma komične, kakor je tudi zadeva glede Trsta, Gorice, Celovec, itd.
 Ko je dospelo angleško vojaštvo v Celovec, ki je za sedaj še “avstrijski”, in je prevzelo vojaške dolžnosti, katere je tamkaj opravljala jugoslovanska vojska, so Angličji priredili po mestu lepo paradu. Godba znanih angleških grenadirjev, kateri vsi so bili “lakirani” v svojih paradnih uniformah, se je po paradi ustavila na glavnem trgu, kjer je bilo zbrano tamošnje slovensko prebivalstvo. Potem je zaigrala, — toda prebivalstvo je v svojem začudenju skoraj omedlelo, kajti angleški grenadirji, oziroma njihova godba, je zaigrala znano — “Lili Marlene” — ki je najprijljubnejša nacijska koračnica . . .

Poročevalec, ki je poslal zgoraj navedeno poročilo, ni napisal o tem dogodku nikake pripombe, pač pa nadaljuje svoje poročilo z temi besedami: “Včeraj zvečer sem se sestel ob avstro-jugoslovanski meji z nekim mladim angleškim poročnikom, ki je dejal, da bode prekorajčil mejo, in odšel v Jugoslavijo, kta tamkaj reši nekega “avstrijskega” čevljarja. Neke četa tamošnjih partizanov je namreč že tako dolgo korakala po deželi, da so postali čevlji vojakov dokaj podrapani in raztrgani. Radi tega so prišli v Avstrijo, vjeli čevljarja in ga odvedli preko meje. Mislim, da je dosedaj že popravil vse čevlje one čete, in tako grem tja, da ga dovedem nazaj na Koroško.”

Da se pomanjša napetost med Angličji in Američani na eni, ter Jugoslovani na drugi strani, so vse tri vojske priredile nogometno igro, h kateri so bili tudi časniški poročevalci povabljeni. Temu pozivu smo se vsi odzvali in odpotovali v Jugoslavijo. Potoval sem v nekem vojaškem “jeepu” in prevozil kakih 300 milj tja in nazaj, kajti v Trstu sem izvedel, da se bode vršila nogometna igra nekega drugega dne, in sicer v nekem kraju, ki je od Trsta oddaljen — 100 milj. — That’s all . . .

Dokumentarni film “We Accuse” je sedaj na platnu v New Yorku
 Sedaj se prikazuje v takozvanem “The Little Carnegie Theatre” na West 57th St., med 6. in 7. avenue, New York City, zelo pomemben film po imenu “We Accuse”, za katerega spis, je uredil Mr. John Bright, pisatelj zanimivih filmov, kot “The Public Enemy”, “San Quentin” in pa “Broadway”. Ta film se bo proizvajal v zgoraj omenjenem gledišču za nedoločen čas vsaki dan od zjutraj do pozno zvečer. Film je bil sestavljen iz uradnega ruskega kino-filma o sodbi v Klarkovu proti nacijskim vojnim zločincem in od zajetega nemškega “news-reel” filma, ki je bil izročen potem O. W. I. — Everett Sloane, iz odrske igrice “A Bell for Adano”, je pripovedovalec med kazanjem filma.

Naznanilo
 Kot je bilo že poročano se pobira obleka za naše reveže v stari domovini tudi v dvorani cerkve sv. Cirila na 62 St. Marks Place (na osmi), New York City. — Dvorana je odprta vsaki dan.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI pisatelja Louis Adamič-a ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

“Two Way Passage”
 V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljeni v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdruzene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

“What’s Your Name”
 “Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov . . . Čitanje te knjige je bogato plačano.” — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona
 Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpleano (1) knjigo (1):
,
 Moje ime,
 Št., ulica ali Box št.
 Mesto in država,
“Glas Naroda”
 216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Konferenca 3 velikih bo kmalu
 Predsednik Truman je na časnikarski konferenci povedal, da se bo v najbližji bodočnosti sestal s Churchillom in Stalinom.
 Na vprašanje, kje bo konferenca, je predsednik odgovoril, da mogoče v Ameriki, najbrže pa izven dežele.

Dopisi

PISMO IZ WYOMINGA

Hudson, Wyo. — Ker mi je naročnina potekla, vam pošiljam \$3.50 za nadaljevanje lista.

Vreme je jako nestanovitno, kislilo in hladno, tako, da topli volneni jopič je še vedno dober prijatelj. Res je bila razveseljiva vest, da je Nemčija poražena, ali vriskati se ne smemo, klockler so naši sinovi še raztreseni po celem svetu. Moj sin, kateri je nastanjen v Angliji, piše, da sedaj prevajajo z letali te uboge vojne ujetnike. Ko so dospeli na nek avstrijsko letališče in pobrali 35 vojnih ujetnikov, Francozov in Čehov, se je sešel tudi par Jugoslovani. Vprašali so ga, "kedar pridete še ponos?" Victor jim je rekel, da najraje takoj drugi dan, ali se mu je želja uresničila ali ne tega za enkrat še ne vem. U-pam vsaj, da se sestane še z več Jugoslovani.

Ko se je pred nekaj dnevi vrnil moj brat John Pintar iz bolnišnice, mi je pravil, da je poslušal tri moške, kako so se razgovarjali o tej vojni in o konferenci v San Francisco. Pravi prvi, "Kaj bo čisto naredili koristnega v prid miru?" Drugi pa pravi: "Ako bo po Churchillovim, ki misli,

da ima on glavno besed, sedaj ko je F. D. Roosevelt umrl, bo kmalo zopet ropotalo. Ako ne bo pustil Jugoslavije pri miru, ker bi jo precej tako napadel, kakor je Grčijo, ako bi se ne bal Stalina in Tita zraven; zato je rajši resigniral."

Tretji pa pravi: "Vsi lahko vemo, da Rusija je največ žrtvovala svojih ljudi v tej vojni, Churchill je le malo mese-taril, in naša država U. S. pa plačuje. Zraven ima še mnogo več vojaštva pod orožjem kot Anglija. — V začetku vojne je rekel Churchill, Jugoslavi-ja je naša svoja duša, sedaj bi jo pa on rad zasedel, ako bi se ne bi bal, Zaenkrat zglečia, da so vsi pozabili, da je ravn-o Jugoslavija zelo veliko po-magala zaveznikom. — več ka-kor Italija pa njenem padcu; poprej je pa še vojno napove-dala Ameriki, — toda sedaj ji gredo z vsem, kar mogoče, na-roko. Jugoslavijo pa lepo po-časni odpravijo."

Da bi že vendar bilo enkrat konec tega klanja in bi zavla-dal mir med narodi.

Prijateljske pozdrave upravi-ništvu, kakor tudi vsem čita-teljem "Glasa Naroda".

Mrs. John Dolene.

V KRONOLOG NEMČIJI

Kocka je pala, in tudi tež-ko pričakovana. Moderni Atila, ala Hitler z vso svojo gan-go se je zrušil v nič. No pa kaj bi rekli Atila, ker bi ga bilo sram, ako bi ga primer-jali s Hitlerjem, ker mu ni prišel niti do kolena v groz-dejstvih.

Yes, skoro vsi Slovenci se še spominjamo, kaj so nam pravili naši pradedje, oziroma smo se učili v šoli o Atili in Hunih, koliko gorja so povzro-čili našemu narodu, ali ta moderni Atila, boljše rečeno Hitler, je pa prekosil vse svo-je tekmece.

Pa ne, da bi ga prekosil z osvajanjem zemlje kot si je zamislil, ker sedaj je vse iz-gubil: pač pa ga je nadkrilil v divjanju in zločinah nad civil-nim prebivalstvom, vključivši male nedolžne otroke, žene in starčke.

Pa ne samo Hitler in nje-gova ganga, skoro bi lahko re-kele, da je 85% Nemcev odobra-valo Hitlerjeve ideje, v upa-nju, da bodo potem živeli od-žuljev drugih narodov, pred vsem slovanskih, kot Herren Folk.

Yes; Herren Folk, ga bodo pa sedaj imeli, samo ne tak-snega kot so si prej mislili. Je dobro, ako se včasih spom-nimo nazaj 4 leta, ko še A-merika ni bila v vojni, in je ameriški poročevalec vprašal nemškega vojaka: Kaj pa ti misliš po vojni? Pa mu je od-govoril: Počkemo pogledat tam po kolonijah. Sedaj pa že gle-dajo po kolonijah, tudi po a-meriških, samo ne tako kot so mislili poprej.

Samo sedaj niso priganjači kot so prej mislili, da bodo, pač pa so ujetniki. Lahko se pa zahvalijo Ameriki, ker z njihimi ravna po človeško, naši ubogi jetniki, kateri so v Nem-čiji, pa okušajo tisto opevano nemško civilizacijo, pa to sa-mo tisti, ki živi ostanejo.

Še danes lahko vprašate nemškega ujetnika tukaj v A-meriki, pa še ne verjame, da je Nemčija izgubila vojno. Ali res niso to tre butice? No, pa ne bode dolgo, da se bodo iztreznile, in videle kakšen strup so uživale pod Hitlerje-vo komando. No, pa čas pri-nesse vse in bode tudi njim, a-ko nimajo v glavi cementa me-sto možgan.

Yes, tretji Reich za tisoč let. Boy, kako so kmalu pre-tekla. Ti in jaz, dragi rojak, bi rada videla tistih tisoč let, (rajše pa še živela). Hm! Hit-ler je mislil in z njim vse pra-zne nemške glave, da imajo že vse pod kontrolo, niso se pa spomnili, da so še drugi ženi-ji na svetu, ki tudi znajo mi-sliti. V tem slučaju veliko bolj kot nemški.

Ne bode škodilo, ako se spomnimo svetega pisma, ko je Mojzes peljal svoje ljudstvo v deželo, kjer je teklo mleko in med. Tako je tudi Hitler obljuboval svojim ovči-cam, pa mesto meda in mleka bodo imeli pa dosti gorja, in prelivanja solza.

Ne bi bilo zameriti, ako bi mi živeli v tretjem ali četrtem stoletju; zamera pa je lahko danes v 20 stoletju, ker so vsi narodi kolikor toliko poučeni v zgodovini, da bi lahko ve-deli, da ni eden narod nad vse-mi drugimi kot so mislili Nem-

ci. No, pa če jim ni šlo v gla-vo prej, jim bode pa sedaj.

Kolikor mi vemo iz zgodovi-ne, (ki ne laže), se do sedaj še nobeden narod ni tako izpoza-bil kot sedaj nemški. Zakaj? Jaz ne vem! "Zabloda". "Ka-zen." Kakšna kazen? Takšno kazen kot so jo Nemci dajali nam, pa najsibode našim v Ju-goslaviji, ali našim ameriškim ujetnikom.

Ne zahtevamo obresti, pač pa samo povrniti tisto kar si ti P—i Hitler s svojo gan-go napravil gorja, nam vsem na celem svetu, tolaži pa nas, da nisi na svoje pozabil, da še v zadnjih dneh tudi tvoji oku-šajo grozo, ki si jo sejal.

Hitler! O yes, Hitler! Si še v mnogih nemških srečih, ne ve-ste pa, koliko gorja ste na-pravili, zadnje ure vam bijejo, zapomnite si pa! da mali o-tročki in matere vdove vas ne bodo pozabile, ker Hitler in njegova ganga z narodom vred

ASIRCI NA KONFERENCI V SAN FRANCISCO

Napisal za ONA Herbert Seligmann

Na konferenco v San Fran-cisco je poslal delegate tudi narod, ki govori še danes oni jezik, v katerem je pridigal Kristus, namreč aramejski je-zik, in sicer, da zahteva zase pravico, po dolgih dobah te-zav, zatiranja in trpljenja.

Ime tega naroda je Asirci. Njihova predstavniška sta Jo-sip J. Durna predsednik, in Samuel Aslam, podpredsednik ameriške narodne federacije, katere pod-organizacije so razpletene po vsej Ameriki.

Pripovedovali so mi različne podrobnosti iz svoje zgodovi-ne. Pred prvo svetovno vojno so imeli Asirci svojo lastno avtonomno vlado. Prvak njih-ovega naroda je bil patrijarh Mar Shimun, ki je bil obenem tudi časten član turške vlade.

V splošnem je njihov polo-žaj obupno slab. Skozi dolga stoletja so bili predmet zati-ranja in pokoljev, ker so bili krščanski narod, živčec sredi mohamedanskih plemen.

Ob izbruhu prve svetovne vojne so Asirci odpovedali svo-je zvestobe Turkom in se pri-družili zaveznikom. Dobili so ob tej priliki od zaveznikov zagotovilo, da bo po vojni po-skrbljene za vse njihove po-trebe. Orožje in municija jim je bila dostavljena iz Rusije preko potov skozi Kavkaz, to-da ko je izbruhnila v Rusiji revolucija, in ko se je Rusija

je odgovorna za toliko tisoč solza preliti.

Hitler in tvoji trabanti bo-ste pa že kmalu dobili zaslu-ženo kazen.

Frank Gregorin
Little Falls, N. Y.

STEINBECK-OVA POVEST NA PLATNU

J. Carrol Naish, Dorothy Lamour and Arturo De Cordova v prizoru iz Paramountove slike "A Medal for Benny", briljanten kinematografski posnetek John Steinbeck-ove ganljive povesti. Sedaj kažejo to sliko v Rivoli gledišču, Broad-way in 49. ulica, v New Yorku.

Asirski narod je razkrop-ljen. V daljni preteklosti so prebivali v Perziji in Turčiji. Zlat je jih nabaja približno 400,000 na Srednjem vzhodu — v Siriji, Iraku, Libanonu in Palestini. Približno 200,000 Asircev in Kaldejev pa živi v Zedinjenih državah. Cenijo, da se nabaja nadaljnjih 100,000 v Sovjetski Rusiji.

"Ono, česar si želimo, bi bi-lo strnjeno domače ozemlje pod mandat. Mi smo narod krščanske vere in nočemo ži-veti pod arabsko vlado," so mi povedali asirski prvaki. "Mi se nočemo spojitj z Arabci. V Siriji in Libanonu je e-dina stvar, ki je še ostala na-šemu narodu, liturgija, ki se čita še v našem jeziku. Bri-tanci jako dobro poznajo naš položaj, toda oni nas zane-marjajo, ker jim je ljubeše, pri-kupiti se Arabcem, ki so v ve-čini.

Po vojni so se Angleži po-služevali Asircev za straženje in patroliranje puščave v de-želah, ki so bile mandatirane Angliji. Ta posel je zasejal so-vraštvo med Asirci in Arabci — in posledice so bile za A-sirce tragične. Ko je Britani-ja leta 1932 sklenila opustiti svoj mandat v Iraku in pri-poročila, da naj bo Irak spre-jet kot polnovreden član v Li-go narodov, je baje vlada I-raka zasnovala, ali pa dovoli-la pokolj 3000 asirskih mož, žena in otrok.

Društvo narodov je nato vendar spoznalo svojo dolž-nost, in je dodelilo Asircem ne-kaj zemlje, da se na njej na-selijo. Britanija in Irak sta prispevala vsak po četrt mili-jona dolarjev v svrhu izvedbe tega načrta. Navzlec temu pa še vedno ni bil izveden, ko je izbruhnila druga svetovna voj-na. Ozemlje, na katerem bi se bili imeli naseliti, leži v sir-skem distriktu Khabuh in se imenuje Jezira.

HELP WANTED :: ZENSKO DELO :: HELP WANTED Help Wanted (Female)

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

ZENSKO ZA ČISTITI URADNIŠKO POSLOPJE KRATKE URE . . . POČITNICE \$22 NA TEDEN NADURNO DELO, AKO ŽELITE. DOBRE RAZMERE. Vprašajte SUPERINTENDENT 1501 BROADWAY, near 42nd St. NYC. (109-115)

HIŠNA za NEW JERSEY FARM CAMP JUNI SKOZI SEPTEMBER SOBA HRANA — PLAČA DOVOLJ PROSTEGA ČASA Lahko delo. Vpoštevati bi tudi zakonec — Ph. Chickering 4-0795 (108-114)

KUHARICA (Druga) za NEW JERSEY FARM CAMP JUNI SKOZI SEPTEMBER VPOŠTEVALI BI TUDI ZAKONCA Lahko delo — Soba, Hrana — Plača Dovolj prostega časa — Vprašajte za intervju — Chickering 4-0795 (108-114)

BEAUTICIAN ALL AROUND OPERATOR Steady — Good Pay — 5 Days Hours 10 — 7 — Fine Clientele Apply MIA BEAUTY SALON 1044 Lexington Ave., N. Y. C. Butterfield 8-3064 (108-114)

zika. Ta prevod je razjasnil nekatere zmote, ki so bile vi-hotapile v svete tekste.

"Tako na primer je arnej-ska beseda za vrv ista kot iz-raz za kamelo, ali velbloda. Tako se je moglo pripetiti, da so Grki, ki niso dobro razu-meli aramejsčine, napačno pre-vedli Kristusovo privero, ko je dejal, da bi bilo lažje spravi-ti vrv skozi uho šivanke kot bogatina v nebesa. Rekli so, da bi bilo lažje spraviti vel-bloda skozi uho igle . . ."

Asirski prvaki nameravajo predložiti svojo zadevo konfe-renci v San Francisco, akoravno se ne bo ukvarjala s teritorialnimi vprašanji. Kot mnogim drugim, pomeni tudi njim San Francisco svetovni form, pred katerim namera-vajo govoriti.

NAROD POTREBUJE POMOČI!

Zbiramo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše-ga pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na 665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa: WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT 161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak-danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA" 216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

GIRLS — GIRLS EXPERIENCE NOT ESSENTIAL for TABLE WORK in FITTING ROOM 5 days Steady — Pleasant Day-light Workroom — Apply: MACKAY STAIR 56 WEST 22nd ST., N. Y. C. (108-114)

ŠIVALKE NA SINGER STROJE III PORABLJENIH OBLEKIH J & M NOVELTY CO. 519 EAST RIVER DRIVE New York City (108-114)

GIRLS NO EXPERIENCE NECESSARY for LIGHT FACTORY WORK 5 Days plus Overtime Steady Pleasant Surroundings Apply: SWP NOVELTY 520 BROADWAY N. Y. C. (108-114)

OPERATORS (MERROW) ON POLO SHIRTS Steady — Delo skozi leto — Dobra plača — Plačane počitnice — Pri-jetna svetla delavnica — Vprašajte INDUSTRIAL SPORTSWEAR 815 BROADWAY (1st Fl.) N.Y.C. (108-114)

MANICURIST GOOD ALL AROUND OPERATOR Good Salary — Steady Work Post-War Job Apply: GARY HAIR STYLIST 70 PINE ST., N. Y. C. Phone: DI 4-1998-3 (102-108)

ŠIVALKE GUMBNIC IZURJENE: Potem tudi FINISHER 5 DNI NA TEDEN STALNO DELO DOBRA PLAČA BIBER KNITTING MILLS 67-07 — 60th LANE, RIDGEWOOD, B'KLYN HE 3-3115 (102-108)

ŠIVALKE NA SINGER STROJE: Potem tudi FLOOR GIRL — Dobra plača; z ali brez izurjenosti; tudi VAJENKE 89 ur na teden — stalni delo — čas in plača za nadurno. — Vprašajte: ELLERY PRODUCTS MFG. CO. 114 WEST 26th ST., N. Y. C. (102-108)

FINGERWAVER MANICURIST FULL TIME — STEADY — 5 DAYS Good Hours — Good Clientele Apply: CORNER EDWAY and 3rd ST., N. Y. C. SU-squehanna 7-7216 (106-112)

POZOR DEKLETA in ZENSKO TUDI FLOOR GIRLS PREGIBALKE—PREGLEDOVALKE Dobra plača, stalno delo za prave dekleta — Svetla, čista tovarna. — Pri-jetne delavske razmere. — Vprašajte SYLVAN KNITTING MILLS 1485 GATES AVE., BROOKLYN, N.Y. (108-108)

GIRLS — No experience necessary as TRIMMERS and TABLE WORKERS on LEATHER WATCH STRAPS 5 days—overtime optional—Steady Pleasant daylight workroom—Apply WESTERMAN MFG. 136 WEST 21st ST., N. Y. C. (106-108)

GIRLS EXPERIENCE UNNECESSARY Steady Work — 90c Hour plus Overtime—Pleasant Surroundings Apply: G & S FRAME CO. 316 E. 59th ST. New York City (106-119)

GIRLS! WOMEN! ATTENTION COOKS FOR INSTITUTIONAL COOKING 6 Day Week — Steady Work — Good Pay — Pleasant Working Conditions Call: TOTTENVILLE 8-1500 — Ext. 32 (105-111)

FINISHERS also GIRLS HANDY with NEEDLE for MEN & WOMEN'S SUITS Good pay — Excellent opportunity Beautiful daylight workroom Apply: RESTIVO 21 WEST 46th ST., N. Y. C. (105-111)

New Jersey :: GIRL or WOMAN TO MAKE HERSELF USEFUL AROUND LUNCHEONETTE and FOUNTAIN No Night Work — No Sundays EXCELLENT SALARY CALL AFTER 5 P. M. Phone WA 3-9513 (107-113)

KITCHEN GIRL—MAID PERMANENT POSITION NICE WORKING CONDITIONS Apply FAIRMONT HOSPITAL 136 SUMMIT HOSPITAL JERSEY CITY, N. J. (102-109)

Krasni in glatljiv novi vojni film . . . slika, ki dela važne stvari za vaše sree . . . ganljiva . . . presunljiva . . . in vzvišena predstava!

"THE WAY AHEAD"

v kateri nastopa v glavni vlogi DAVID NIVEN in sijnem pomožni zbor s predgovorom Quentina Reynolds-a.

FILM, KI SE GA BOSTE ŠE DOLGO SPOMINJALI!

VICTORIA THEATRE

BROADWAY & 46th ST., NEW YORK

47-LETNO PREIZKUŠNJO

i m a

Ameriška Bratska Zveza

KI IMA PREKO

26,000 ČLANOV IN PREKO TRI MILJONE IN POL DOLARJEV PREMOŽENJA

TO JE SODOBNA AMERIŠKA BRATSKA ORGANIZACIJA. VEDNO ZANESLJIVA, POVSOD PRIPOROČLJIVA IN ZELO PRIVLAČNA ZAVAROVALNICA . . . ORGANIZACIJA VAM NUDI POLJUBNO ZAVAROVANJE PROTI BOLEZNI, NESREČI ALI SMRTI.

Naslov: AMERICAN FRATERNAL UNION A. F. U. BUILDING ELY, MINNESOTA

SERZANT DIAVOLO

Spisal MARCEL PRIOLLET

I.

GRAD BELE

Nebo je sipalo lahne snežinke že od ranega jutra na krajino in jo zastiralo v belo odejo. Februar je plesal svoj ledeni ples. Človek je čutil nujno potrebo iztegniti roke k ognju, prasketajočemu v dobro zakurjeni peči.

In res bi človek mislil, da izrabijo prebivalci Chaponvala — mesteca na bregu Oise blizu Pariza — nedeljski počitek in se umaknejo v svoje hiše, da uidejo strupenemu mrazu.

Toda v resnici ni bilo tako. Moški so oblekli praznične obleke in ženske so se oblekle posebno skrbno. In takoj po obedu so se napolnili vsi k skupnemu cilju.

Tega nedeljskega izleta pa niso napravili samo prebivalci Chaponvala. Vse ceste so bile polne vozilov. Iz vlakov so izstopali imenitni mošje, zaviti v težke kožuhe. Zdelo se je, da so dobri znanci. Spetoma so se pomenkovali in hiteli, da bi si segreti noge.

— Če se ne motim, je tam vse originalno.

— Bolje bo, če se domneva, da izkljnih cen ne bova preveč navijala. Vem vnaprej, kaj hočem. Tudi vi menda veste, kaj hočete. Ne hodiva drug drugemu v zelje, pa skleneva imenitne kupčije.

— Prav pravite, dragi prijatelj. Odveč bi bilo napeljati vodo na mlin upnikov lepe Magdalene de Vaulnes. Kaj naju briga, če pridejo do svojega denarja ali ne?

— Vidim, da ste zelo pameten mož, dragi Nathane, in če bi bili vsi najini kolegi taki, bi kmalu obogatela.

Toda nekateri so lakomni. Odrekajo drugim mesto na soleni in napovedujejo vojno vsem svojim konkurentom. In vendar bi jih moralo življenje naučiti, da človek ne more napraviti kariere, če je navezan sam nase. Toda zaenkrat je še tako, da se eni nečijo nečiti iz lekeij, ki so jih vložili drugi.

Glej, to, kar se je pripetilo gospej de Vaulnes, bi moralo opozoriti vse ženske, naj bodo previdne. Morale bi ločiti vprašanja svojega sreca od denarnih vprašanj.

Toda te vrtoglave ženske, pa naj že nosijo dolge ali kratke lase, podlegajo svojim mnam in strastem.

Splajajo se . . . drve na vse pretege in ustavijo se šele, ko je nesreča že tu . . .

— Zdi se, da ste zelo dobro informirani o nesreči graščakinje v Hetres-Pourpres. Priznam, da vem o tej pustolovščini bore malo poglobnosti in zelo bi vam bil hvaležen, dragi Jacosky, če bi me hoteli informirati o tej družabni tragediji. Za storije te vrste sem zelo navdušen.

Mož kateremu je bila namenjena ta prošnja, je bil žid šestdesetih let, gladko obritega ob-raza, srepih, hudoobnih očij in požeruških ust. Zdelo se je, da je zelo zadovoljen in ponosen, da se ljudje tako zanimajo zanj.

Izbočil je prsa in se odkašljal, potem se je pa ozrl prevlečno na vse strani, kakor bi se bal, da bi ga razen prijatelja ne slišal še kdo. In začel je pripovedovati:

— De Vaulnesa sem poznal zelo dobro. Bil je bankir naše rodbrane. Bil je mož visoke inteligence, kožo je imel debelo in kmalu si je pridobil lepo premoženje.

— De Vaulnes je bil prebrisan. Kapitala ni hotel naložiti na enem kraju in zato je kupil v chaponvalskem okraju obširna zemljišča. Ker je bil tudi zelo podjeten, si je dal sezidati grad, v katerega ste namenjeni in ki je točna kopija gradu v Chenonceaux.

To je pravo čudo. Bankir je bil ponosen na svoje delo in mislil je, da ostane ta dragulj cela stoletja v posesti rodbrane de Vaulnes.

Toda človek obrača . . . žena pa obrne.

NAČRT ZA KONTROLO NAD OBLAČILNIMI CENAMI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

po večjih dobičkih, ki jim jih je nudila ta okolščina.

V svrhu pobiranja dviganja cen obleki in v prizadevanju, da se spravi na oblačilni trg potrebne količine cenejše obleke, je Urad za upravo cen (OPA) skupno z uradom za vojne produkeje (WPB) stopil v argzove za zastopniki oblačilne industrije z namenom, da se izdela program potom katerega bo mogoče kontrolirati cene obleki ter vzpostaviti prednosti za dobivanje blaga srednjih cen s dovoljenjem WLB. Obe veliki vojni vladni organizaciji pa priznata, da je velika težava v vzpostavljanjem kontrole v vojnem času v tako veliki in kompleksni industriji kot je naša oblačilna industrija.

Chester Bowles, sedanji OPA administrator, je dejal, da imata vladna agencija največje prednosti za uveljavljanjem kontrole cen v oblačilni industriji. V mesecu marcu so bila v teku kongresna zaslišavanja, toda oblačilni in tekstilni magnati so pobijali vladni program kontrole cen češ, da bi izvajanje istega vrlega na ceto mnogo izurjenih oblačilnih delavcev, ter bi morale mnoge tvornice zapreti vrata. Na podlagi takih in sličnih pritožb in protestov je bil program nekoliko spremenjen "ne da bi izgubil na svoji učinkovitosti, ampak je tako omiljen omogočil dobivanje dovoljnih zalog blaga za krojenje glavnih vrst obleke za konzumente", kot je to objasnila tozadavna izjava vladnega vojnega urada za produkejo.

Po načrtu WPB in OPA, ki je bil predložen pred par meseci, je upravičen vsak oblačilni izdelovalec važnejših vrst obleke do prednosti v dobivanju blaga in sicer na podlagi njegove prejšnje dokazane količine proizvodnje. Na ta način morejo oblačilni tovarnarji dobiti blago za one tovarnarje, ki imajo prednostne (priority) pravice. Edino na ta način, pravi OPA, bo mogoče zagotoviti stalno (dobavo potrebnega blaga za krojenje obleke nižjih in srednjih cen, ter preprečiti iztekanje tkanin v tovarne, kjer izdelujejo drago obleko.

Da se prepreči znižanje kakovosti, je obvezan vsak izdelovalec, da uporablja iste vrste blago in isto kakovost krojenja kot v prvi polovici leta 1943. Za zaščito konzumentov bodo morali oblačilni tovarnarji pritišiti na vsak kos izdelane obleke listke s cenami določenimi od OPA, ki pravi, da konzumenti že poročajo o trgovinah, ki imajo na razpolago obleko iz raznih bombažnih tkanin na kateri so pritrjene določene cene. Pričakuje se, da bo že prihodnji mesec na trgu več delovne, spodnje in vrhnje obleke po nižjih in srednjih cenah, s čemer bo veliko pomagano posebno delavskim slojem, katere je naraščajoča draginja v obleki najbolj prizadela. V splošnem bo ta obleka boljše kakovosti in nižje cene, a pomniti moramo vključv temu, da je še vedno potrebno paziti na obleko, ki jo imamo in jo tudi pokrpati, da bo več časa držala.

(FLIS. — Common Council)

... Dalje prihodnjic.

HELP WANTED

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

POZOR — MOŽJE FLOOR LAYERS
IZVEN MESTA — 5 MESECEV
Stalno delo — Dobra plača — 1½ nadurno — Prijetne delav. razmere
Unijsko — Vprašajte pri: COUGHLIN & BERK
101 PARK AVE., N. Y. C.
(108-110)

HANDY MAN
za NEW JERSEY FARM CAMP
JUNIJ SKOZI SEPTEMBER
Bi vstopovali tudi zakonca
Lahko delo — Soba — Hrana — Plača
Dovolj prostega časa.
Pokličite: CHICKERING 4-0795
(108-114)

FLOOR ASSEMBLERS NA STROJH
Stalno delo — Dobra plača — Post War — Good working Cond
Povojno — Dobre delav. razmere
CLERMONT MACHIE CO.
270 Wallabout St., B'klyn., N. Y.
(108-114)

STRIPPERS ON FOLDING BOX WORK
EXCELLENT SALARY — Overtime Steady — Post War — Apply
SERVICE CARTON CO.
55 EAST 28th ST., BROOKLYN
N. Y. — Tel. Buckingham 4-2989
(108-114)

IZVEŽBANI POPRAVLJAČI NA BOLJE ŽENSKO ČEVLJE
5 Dni — Stalno — Povojno
Svetla delavnica — Vprašajte
MACKIE STARR
36 WEST 22nd ST., N. Y. C.
(108-114)

YOUNG MAN FOR LIGHT WOODWORKING IN DISPLAY SHOP
Interesting work; opportunity to advance with new company.
Apply: DICKSON MACHE
100 CHARLES ST., N. Y. C.
Chelsea 3-4724
(106-112)

POLISHERS & SANDERS NA AVTOMOBILIH
Izurnjeni — Stalno — Visoka Plača
Povojno — Dobre delav. razmere
Vprašajte: MILLER SERVICE
311 SCHOLES ST., B'KLYN., N. Y.
EV 7-1934
(106-112)

POLISHERS SAMO IZURNJENI VISOKA PLAČA — STALNO MNOGO NADURNEGA POVOJNA BODOČNOST
Vprašajte: D. & M. METAL PLATING CO.
127 GREENE ST., N. Y. C.
(104-110)

Opozorite še druge, ki ne čitajo "G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstrazeno.

ARTISTS
RETOUCHER — MECHANICAL STEADY-POST WAR-5 DAYS plus OVERTIME-GOOD SALARY
Apply: W. H. LACKIE
45 E. 17th STREET, N. Y. C.
(106-112)

MEN! VETERANS COOKS
for Institutional Cooking — Steady Work, 6 Day Week, Good Salary, Pleasant Working Conditions. — Call: TOTTEVILLE 8-1300 — Ext. 32
(195-111)

BOYS
Experience not essential — for SHEET METAL FACTORY
75¢ Hour — Steady — Apply DASH METAL PRODUCTS
7319 NEW UTRICHT AVE., Brooklyn, N. Y. Bensonhurst 6-5363

LIVARJI — POMOČNIKI FRANCOŠKI PENEK SAMO IZURNJENI
5 Dni — Stalno — Povojno
Vprašajte: GEORGE PALESTRO
FOUNDRY CO., 428 E. 23rd ST., N. Y. C. Glimercy 5-8063

(MALE & FEMALE HELP WANTED)
MOŠKI — ŽENSKO Neizurjeni Tovarniški Delavci (ke) Dobra plača — Stalno delo \$40 na TEDEN
Tudi: Izurjenega SPAYER-JA Vprašajte: ROYAL VENETIAN BLIND, 108-9 NORTH 3rd ST., Brooklyn, N. Y. Evergreen 8-6388
(108-111)

DELAVCE IŠČEJO

BOY
Assist in Shipping and Receiving Department — INFANTS — CHILDREN'S WEAR
5 days — Steady — Post War
Apply: GLO-DIN
465 — 5th AVE., N. Y. C.
(106-112)

PRESSMAN
for KLUGE VERTICAL and KELLY
5 Days — Steady — Post War
Good Pay — Apply: CURRENT PRESS
415 East 5th Street N. Y. C.
(106-112)

FINGERWAVER EXPERIENCED ALL AROUND
5 Day Week — Short Hours
Good Salary — Apply
MATTY'S BEAUTY SALON
230 BROADWAY, Bet. 87 & 88 St., N. Y. C. — SC 4-3820

COOK — SHORT ORDERS
GOOD SALARY — 6 DAYS 1 NIGHT — 5 DAYS — STEADY WORK — Apply
5 POINT RESTAURANT
327 CHESTNUT STREET UNION, N. J.
(107-113)

PORTER (-) & DISHWASHER (1)
6 Day Week — No Sundays — Excellent Salary — Steady Work — Pleasant Working Conditions — Apply Immediately —
FORHILLS RESTAURANT
882 MT. PROSPECT AVE., NEWARK N. J.
(107-113)

COOK or Short Order Man
GOOD SALARY — STEADY WORK APPLY IMMEDIATELY
LOSOCO'S ITALIAN AMERICAN RESTAURANT
70 ORANGE ST., NEWARK, N. J.
(107-113)

COOK — SHORT ORDERS NIGHT WORK STEADY WORK
APPLY IMMEDIATELY
BLAES DINER
339 BLOOMFIELD AVE., MONTCLAIR, N. J. Phone MO 2-1074
(107-113)

SODA DISPENSER
also
COOK
EXPERIENCED
6 DAY WEEK — 8 HOURS
PLEASANT WORKING CONDITIONS
also
SODA BOYS FOR PART TIME — EVENING WORK —
APPLY IMMEDIATELY
UNITED TEA ROOM AND RESTAURANT, 567 Broad St. NEWARK, N. J.
(108-114)

KITCHEN MAN
GOOD SALARY
Pleasant working conditions
No Sundays — Hours 7 PM to 1 AM
Daily — Saturday 6 PM to 12 Mid-night — STEADY WORK — Apply
MURRAY'S RESTAURANT, 476 Main St., EAST ORANGE, N. J. — Phone: OR 5-9833
(108-114)

DISHWASHERS
Excellent Salary — Pleasant Working Conditions — Steady Work
WMC Rules Apply
RUTTS HUT
80 RIVER ROAD DELAWANNA, New Jersey
(108-114)

DISHWASHERS BARTENDERS WAITERS
PLEASANT WORKING CONDITIONS
GOOD SALARY
GOOD HOURS — 6 DAYS
UNIFORMS and MEALS FURNISHED
APPLY IMMEDIATELY
PERRI'S RESTAURANT
25 Branford Place NEWARK, N. J. Phone MA 3-5589
WMC Rules Observed
(108-114)

MOŠKO in ŽENSKO DELO (Male and Female)
New Jersey

DISHWASHERS and WAITRESSES
EXPERIENCED
GOOD SALARY — GOOD HOURS
6 DAYS — Uniforms and Meals Furnished — Steady Work. — Apply
MARTAN'S 124 MARKET ST., NEWARK, N. J.
(108-114)

WAITRESSES and KITCHEN HELP
Pleasant Working Conditions — Live In or Out — Good Salary and Tips
STEADY WORK — Apply
HOTEL SUBURBAN
141 So. Harrison St., EAST ORANGE, New Jersey — Phone OR 3-2640
(108-114)

COOK — SALAD GIRL WAITERS — WAITRESSES DISHWASHERS
Good salary — Uniforms and Meals Apply: GLENBROOK
710 Bloomfield Ave., GLEN RIDGE, New Jersey — Phone GL 2-5430
(108-114)

HELP WANTED

New Jersey

COOK & KITCHEN HELP
Good opportunity to learn CHEFING No Sundays — Pleasant Working Conditions — Steady work.
HUBER'S TEA ROOM
282 Bellevue Ave., UPPER MONTCLAIR, N. J.
Mo 2-5507 (108-109)

DISH WASHER
WANTED IMMEDIATELY
Hours 5 to 1 — Night Work — Top Salary \$40 wklly. — Pleasant Working Conditions — Steady Work — Meals Furnished Free — Apply:
THE ROOST — 43 RECTOR ST., NEWARK, N. J. (108-110)

NIGHT SPRINKLER for GOLF CLUB
APPLY IMMEDIATELY
MR. EMERY THOMAS
FOREST HILL FIELD CLUB
9 BELLEVILLE AVENUE
WMC Rules Apply
(108-110)

DISHWASHERS
EXCELLENT SALARY WITH ROOM AND BOARD — 6 DAYS — STEADY WORK — PLEASANT WORKING CONDITIONS — Apply:
DONOHUE'S, Route 23, Newark
Ponton Turnpike, MOUNTAIN VIEW, N. J. — Phone MO 8-0632
(105-111)

SHORT ORDER COOK also DISHWASHERS
NIGHT WORK
Excellent Salary — Good Hours
STEADY WORK
Apply: STADIUM DINER
337 BROAD ST., BLOOMFIELD, N. J. Phone BL 2-7158
(106-112)

HANDY MAN
TO CLEAN TAVERN and HELP AROUND OUTSIDE GROUNDS
6 Days — Excellent Salary with Room and Board — Good Home for Right Man. — Apply: ORCHARD REST, 865 VALLEY ROAD, CLIFTON, N. J. Phone MO 2-9474
(105-111)

KITCHEN HELP
APPLY IMMEDIATELY
Excellent Salary — Steady Work — Pleasant Working Conditions — Apply
S C H U M B ' S
84 WASHINGTON ST. BLOOMFIELD New Jersey Phone BL 2-4899
(105-111)

COUNTERMEN (2)
EXPERIENCED
Excellent Salary — Steady Work
WMC Rules Apply
APPLY IMMEDIATELY
KLESS DINER, 102 PLANE ST., BOONTON, N. J. Boonton 8-2186
(104-110)

COUNTERMAN
Excellent Salary — Steady Work
Day Work — 6 Days — No Sunday
Apply in Person
A L ' S DINER
867 COMMUNIPAW AVENUE JERSEY CITY, N. J.
(102-108)

NIGHT COOK
WANTED
Good hours — Excellent pay — Pleasant working conditions — Apply immediately. EXCELL RESTAURANT 922 Bergen Avenue — Journal Square JERSEY CITY, N. J. Ph. JO 2-8898
(106-112)

Porters — Dishwashers
WANTED IMMEDIATELY
GOOD SALARY
STEADY WORK
Apply: WEQUAHC DINER
206 ELIZABETH AVE. NEWARK, New Jersey
(104-110)

HELPER WANTED
AUTOMOBILE REPAIR & PAINT SHOP — To Work on Light Chevrolet Trucks — 60 hour week — 1½ for all over 40. — 6 days — No Sundays
Apply: LAMBRECHT CREAMERY 168 Mt. Pleasant Ave., NEWARK, N. J.
(103-109)

PORTER IN BAKERY
Light Work — No Sundays — Vacation with Pay — Regular Salary Increases. — Apply:
MONTCLAIR BAKERY
578 BLOOMFIELD AVE. MONTCLAIR, N. J. MO 2-1240
(104-109)

WANTED
MEN FOR PORTER WORK also MAN FOR LAUNDRY
Pleasant working conditions; Steady work — Apply immediately:
HACKENSACK HOSPITAL
22 Hospital Place Hackensack, N. J.
(106-108)

DISHWASHERS
WANTED IMMEDIATELY
Good salary; Pleasant working conditions. — Free meals — 6 days.
WMC Rules observed.
Apply: PENN GATEWAY CAFE
Pennsylvania Railroad Station NEWARK, N. J. (106-112)

DISHWASHER
Downtown Newark
A steady job for a dependable man. Good salary with meals — 5 days per week — Short hours — Daytime work only. — See MR. LAIRD, first floor, FIREMEN'S INSURANCE CO., 10 PARK PLACE, NEWARK, N. J. WMC Rules apply.
(106-112)

SPISANA V ANGLEŠČINI

The Garden Encyclopedia
V LIČNI IN TRPEŽNI FLATNENI VEZAVI

\$4.00

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

VRTNARSTVO SADJEREJSTVO POLJEDELSTVO
Skoro 1400 strani — 750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO!
Ni visokih besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Tukaj je v celoti sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDELATI!
10,000 člankov vam podrobno pojasni vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejnanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlice — Abecedarne kazalo vam pove kako, kar želite. Prirejeno za vsako posebnost v Zdrženih državah, za vsako sezono in vsako sezono.

GIRLS — BOYS
WITH SOME ABILITY FOR SKETCHING WE TRAIN YOU IN
NEW PROCESS — GLASS CARVING
5 DAYS — STEADY WORK — POST WAR PLEASANT DAYLIGHT WORKROOM
Apply: ART BLAST COMPANY
123 PITT STREET NEW YORK CITY
(108-110)